

REFERAT DE APOBARE

PRIVIND OPORTUNITATEA PROIECTULUI DE HOTĂRÂRE privind înființarea Portului Timișoara și Administrației Portului Timișoara

1. Descrierea situației actuale

Canalul Bega reprezintă oportunitatea municipiului Timișoara de punere în valoare a cursului de cale navigabilă în plan local, regional, transfrontalier și european, deopotrivă, fiind una dintre puținele căi navigabile amenajate artificial pe teritoriul României. Canalul parcurge întregul oraș pe direcția SV-NE, constituind de-a lungul timpului o coloană vertebrală în jurul căreia s-a dezvoltat așezarea urbană.

Canalul Bega face parte din sistemul Rhin–Main–Dunăre (coridorul de transport pan european nr. VII–Constanța–Canalul Dunăre Marea Neagră–Dunăre–Main–Rhin–Portul Rotterdam), făcând posibilă legătura între Marea Nordului și Marea Neagră. Canalul Bega navigabil este cuprins între km 118+360 (limita din amonte a municipiului Timișoara) și km 45+000 (ecluza din dreptul localității Klekk pe teritoriul Serbiei). De aici până la km 0 (materializat prin confluența cu Râul Tisa) se naviga pe vechea albie a râului Bega care a fost regularizată și amenajată. Lungimea canalului pe teritoriul românesc este de cca. 44,5 km și de 74 km pe teritoriul sârbesc. Pe teritoriul administrativ al Municipiului Timișoara, Canalul Bega are o lungime de 10,60 km în profil transversal, lățimea canalului la oglinda apei fiind de 30-45 m, iar la nivelul fundului de 15-20 m.

Canalul Bega este primul canal navigabil construit în România. Construit inițial pentru asanarea terenurilor inundabile, a fost amenajat ulterior pentru navigație, existând în acest sens organizate servicii portuare, în cadrul **Portului Timișoara**. Atestarea documentară a portului datează de la 1860. Sediul portului era în cartierul Iosefin, pe malul stâng al canalului, pe tronsonul aflat între Podul Muncii și Pasarela Gelu. Lungimea de mal unde puteau acosta șlepurile era de 450 de metri. Pe malul drept, pe la mijlocul acestui tronson, era situat Turnul de apă din Iosefin. Din 1958 transportul de mărfuri a încetat, iar din 1967 au fost retrase și navele de pasageri. Statutul juridic de cale navigabilă interioară a fost stabilit prin HG nr. 665/2008. De asemenea, Legea nr. 363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Rețele de transport, prevede înființarea unui port pe Canalul Bega.

La ora actuală, pe teritoriul românesc, canalul este navigat de mici ambarcațiuni și vaporetto pentru transport public pe raza Municipiului Timișoara, în rest, este parțial colmatat și nu poate fi utilizat pentru traficul comercial, până la finalizarea lucrărilor de dragare și ecologizare.

În anul 2014 Administrația Bazinală de Apă Banat a început realizarea investiției „Refacere consolidări Canal Bega în Municipiul Timișoara”. Obiectivul de investiții a fost finanțat prin programul POS MEDIU – Axa prioritară 5. Investiția a fost finalizată.

Pentru valorificarea potențialului cadrului natural, atât din punct de vedere turistic (amenajare peisagistică, zone pentru agrement), cât și din punct de vedere economic (deschiderea navigației pe Bega, transport public) municipalitatea Timișoara a dezvoltat proiectul „*Reabilitarea infrastructurii publice urbane a malurilor canalului Bega*”. Proiectul s-a derulat prin POR, Axa prioritară 1 și a avut ca obiective: reabilitarea căilor de comunicație pietonale, realizarea pistelor și stațiilor de biciclete, amenajarea peisagistică a malurilor, mobilarea urbană. Totodată s-au construit rampe de acces și stații pentru îmbarcarea/debarcarea de persoane ce utilizează transportul public efectuat pe calea navigabilă. Proiectul a fost finalizat și a condus la dezvoltarea transportului public pe raza unității administrativ-teritoriale cu un nou serviciu de transport public naval, efectuat cu 7 vaporetto, precum și la creșterea mobilității persoanelor prin amplasarea a 9 stații de îmbarcare/debarcare călători pe întreg tronsonul de navigație.

2. Schimbări preconizate și rezultate așteptate

Politicile europene actuale referitoare la transportul de mărfuri și persoane converg tendinței de a transfera volumul transporturilor de pe căile rutiere pe căile ferate ori navigabile, ca soluții alternative sustenabile, nepoluante sau cu emisii reduse, realizându-se economii de costuri, reducerea poluării și creșterea siguranței transportului.

Mai mult, transportul de mărfuri pe căile navigabile interioare prezintă avantaje evidente, întrucât convoaiele de barje împinse pot transporta o cantitate mai mare de mărfuri per unitate de distanță (t/km) decât oricare alt mod de transport terestru, cu o contribuție majoră la reducerea traficului rutier.

Strategiile de implementare a transporturilor pe cursurile de apă interioare sunt susținute și aliniate proiecțiilor de finanțare comunitară ori sectoriale, în acord cu obiectivele și cadrul general de investiții programate. Finanțarea este disponibilă prin Fondurile structurale și de investiții europene pentru statele membre ale Uniunii Europene (ESI); IPA pentru țările candidate; Instrumentul european de vecinătate (IEV) pentru țările din afara UE.; Programul Transnațional Dunărea (PTD) 2014-2020.

Având în vedere trendul ascendent de dezvoltare socio-economică a zonei, contextul geo-politic favorabil, mobilitatea intermodală, interesul pentru o cale navigabilă facilă și creșterea eficienței transporturilor de persoane și mărfuri la coridorul pan european de transport nr. VII, devine pertinentă și fezabilă ideea reluării navigației pe întreg canalul Bega. Această creștere preconizată/prefigurată a navigației pe cursurile de ape interioare determină necesitatea configurării *infrastructurii portuare* și a *managementului portuar*, respectiv a *administrației portuare* în condițiile legii, ce impune înființarea **Portului Timișoara** și a **Administrației Portului Timișoara**.

3. Alte informații - Nu este cazul.

4. Concluzii:

Consider necesar și oportun aprobarea **înființării Portului Timișoara și Administrației Portului Timișoara – “Canal Bega”**.

Primar,

NICOLAE ROBU

Director General D.G.D.P.P.R.U.

CULIȚĂ CHIȘ